

Nevzdržljive razmere na Balkanu. - O stavki v Kenoshi.

V BALKANSKEM KOTLU VRE, BATI SE JE, DA BO PRIKPELO DO VRHUNCA. — JUGOSLOVANSKO LJUDSTVO SE VEDNO PROTI NETTUNSKI POGODBI. — ITALIJANSKI MANJŠINI V JUGOSLAVIJI SE NE GO-DI KRIVICA.

Tirana, Albanija. — C. D. Booth, poročevalec lista Daily News v Chicagu, poroča o nevzdržnih razmerah na Balkanu. Trdi, da v balkanskem kotlu silno vre in je nevarnost, da bo v kratkem prikipelo do vrhunca. Položaj ob vzhodni obali Adrije je vse prej, kakor zadovoljiv. — Jugoslovansko ljudstvo se boji vojne, vendar vztraja pri tem, da se nettunske pogodbe ne podpisuje. Poročevalec je mnenja, da bo Jugoslavija miru na ljubo in pod pritiskom Francije omenjeno pogodbo podpisala, a v modificirani obliki.

Ljudstvo na Sušaku in okoličci se boji, da bi s podpisom nettunske pogodbe od strani Jugoslavije, Italijani pričeli z ekonomsko penetracijo v deželo in uničili mlado jugoslovansko industrijo. Nedavno je bilo tudi ljudstvo v Splitu razburjeno vsled vesti, da name-rjena vlada podpisati omenjeni pakt. Vrhile so se protivladne demonstracije in ljudstvo je dožilo vlado, češ, da hoče izročiti Dalmacijo Italiji. V omenjeni pogodbi sicer ni navedeno, da bi se kakšen del države izročil Italiji, pač pa, da se ji dovoli nekake privilegije na račun jugoslovanskega ljudstva.

Poročevalec pravi, da ne oziraje se na malenkostno število Italijanov, ki žive v Dalmaciji, jim vlada dovoli vse; uživajo vso svobodo in so deležni vseh pravic, kakor jugoslovanski državljani. Poročevalec trdi, da mu je znano postopanje raznih držav z narodnimi manjšinami, a nikjer še ni videl, da bi se z njimi tako lepo postopalo, kakor se z italijansko manjšino v Jugoslaviji. Toda kljub temu pravičnemu postopanju z njimi, imajo vsak teden seje, s katerih pošiljajo klice fašistični Italiji, naj jih reši jarma slovanskega barbarizma. To je seveda delo fašističnih agitatorjev, kajti nekateri Italijani rajše živijo v Jugoslaviji, nego v fašistični Italiji. V novih italijanskih provinecih živi pol milijona Jugoslovancev, katere Italija na vse moguče načine zatira, kakor nam znano, to potrjuje tudi zgoraj omenjeni poročevalec, kar je videl na lastne oči.

Jugoslavija ima dovolj vzrokov, da se pripravlja na vojno. Po zahtevu poročevalca, je vojna neizogibna. Jugoslovansko vojaštvo je dobro izveščano. Mornarici so dodali nove podmornike, katere so kupili v Angliji in Franciji. Domalega polovica častnikov jugoslovanske mornarice se vežba v Angliji v modernem vojskovanju na morju. V Čehoslovaki in Franciji je kupila Jugoslavija potrebno municijo, pa tudi doma pripravlja tovarne za izdelavo vojnega materiala.

Po vestih iz Albanije je premier Zogu reorganiziral vlado, sprememba je ta, da je imenoval zunanjim ministrom Husseina beja Vrionija in novi člani kabineta so vsi prijatelji Italije.

DELAJSKE VESTI.

Stavkokazi napadli stavkarje v Kenoshi. — Policija aretirala dvajset delavcev in štiri delavke. — Stavka traja že 14 tednov.

Kenosha, Wis. — Pri Allen kompaniji, kjer izdelujejo nogovce, so delavci že 14 tednov na stavki. Plača, ki jo delavci dobivajo tukaj, od daleč ne odgovarja razmeram, zato so bili prisiljeni poslužiti se edinega orožja, ki ga delavci imajo proti svojim izkoriščevalcem, to je stavke. Žal, da je mnogo takih ljudi, ki se ne zavedajo pomena stavke, to je, da bi ne hodili blizu tovarne, kjer se je radi stavke obratovanje ustavilo. Če bi se tega zavedali, bi bila stavka hitreje končana z dobrim rezultatom za delavce. Tako pa, ko kje zastavkajo, kompanija dobi stavkokaze, kakor je slučaj tudi tukaj, in ti nadomestujejo delavce, ki so na stavki. Zato pa, ni večjega sovražnika organiziranemu delavcu, oziroma kakršnikoli skupini delavcev, ki se poteguje za zboljšanje delavskega položaja, kakor je stavkokaz. Kolikor je nam znano, moramo reči, da med našimi rojaki ni takih. So dobri delavci, poštene, ko pa pride do boja proti izkoriščevalcem, so vztrajni.

Pred par dnevi so stavkarji, okrog 300 po številu, demonstrirali pred omenjeno tovarno in policija je aretirala dvajset stavkarjev, med temi štiri ženske. Radi tega je prišlo v sredo zvečer na ulici med 62. in 35. avenue do spopada med skebi in stavkarji. Skebi so bili oboroženi z revolverji in so streljali, vendar ni bil nihče zabit. Stavka tukaj traja že štirinajst tednov, med tem časom je bilo aretiranih že 175 oseb. Če le kakšen stavkar kriv prst pokaže skebu, je že aretiran.

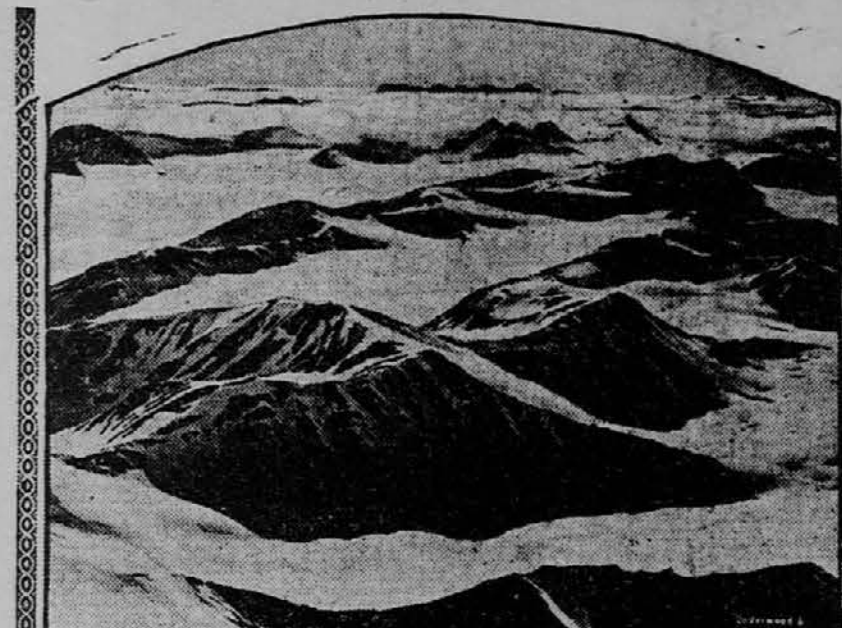
UMOR IZ LJUBOSUMNOSTI

Milijonar imel razmerje z ženo delavca, kar pa je plačal s smrtjo. — Žena priznala, da je bila naklonjena drugemu. — Napadalca so aretirali.

Chanute, Kans. — Charles P. Baxter, lastnik oljnih vrelcev, ki je živel v Kansas City, je imel razmerje s 30letno ženo delavca Roy Wilhiteja, kateremu nezvestoba žene, ni bila prikrita. Sklenil je, da bo z rušilcem zakonske sreče obravnaval. Poročilo pravi, da je zahteval od Baxterja, naj mu izroči \$5,000 in njegov avtomobil, da zadeva ne bo prišla v javnost. Ker milijonar tega ni storil, ga je Wilhite ustrelil. Mrs. Wilhite ne taji, da bi ne bila naklonjena Baxterju. Priznala je, da se je večkrat z njim vozila v avtomobilu. Napadalca so zaprli.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

POKRAJINA NA SEVERNEM TEČAJU.

Na sliki vidimo polarno pokrajino, nad katero je letel Capt. George H. Wilkins in pilot Carl Ben Eilson. Poletela sta iz Point Barrow v Alaski do Spitzbergov. Polet je trajal 20 in pol ure. Skupno sta preletela 2200 milj. Radi sneženih zametov in viharjev sta bila primorana pristati na otoku "Dead Man", kjer sta prebila pet dni.

PLEN SUHAŠKIH AGENTOV.

Prohibicijski agenti zaplenili tovor prepovedane pijače vreden \$25,000. — Avto zaplenjen po suhaških agentih, morajo vrniti. — Spet eksplozija bombe.

Chicago, Ill. — Suhaški agenti pod vodstvom George E. Goldinga so prišli na sled trgovcem s prepovedano pijačo in zaplenili tovor žganja, vina in šampanjca v vrednosti \$25,000. Pijača je prišla iz Kanade, agenti so pošiljati sledili iz Detroita do Chicage.

V sredo zvečer so agenti postavili okrog poslopja na 109 North Dearborn ceste, kjer se je ustavil velik truck. Ko so delavci raztovarjali zaboje in jih nosili v hišo, so jih agenti obkolili in jim napovedali aretacijo. Zaplenili so 3,000 steklenic žganja, vina in šampanjca ter aretirali šest mož. Glava te bootlegerske skupine je Harry Davis, znan tudi pod imenom George Young, ki je tudi med aretiranih.

Detektiv je sledil delavcu, ki je nesel prvi zaboj, v sobo št. 407. V tej sobi so našli veliko zalogo prepovedane pijače, iz katere so dobivali tiho-tapsko blago saluni Al Caponija in Jack Gussicka.

Te dni so suhaški agenti v stranski ulici v bližini trgovine z mehko pijačo na 1720 South Halsted cesti preiskali avto, last John Fitzsimmons, tajnika Truck Drivers unije. V vozilu so našli pint kanadskega žganja. Avto in pijačo so zaplenili. Ker pa so agenti to storili, ne da bi bili imeli za to dovoljenja, to je, waranta, je sodnik zveznega sodišča James H. Wilkerson izdal povelje, da se mora prizadetemu avto vrniti. Ker so se agenti potem Fitzsimmonsovega avtomobila posluževali v svoji službi, mora vlada plačati prizadetemu odškodnino.

V sredo zvečer je eksplodirala dinamična bomba v hiši 10302 Avenue J., kjer stanuje Fred W. Eicke, član porote, ki je v terek spoznal Eugene McLaughlina krivim prestopkom roparskega napada. Eksplozija bil nihče.

ZA REŠITEV DAVČNEGA PROBLEMA.

Small odredil, da se imenuje komisija z nalogom, da preišče davčne zadeve v državi. — Prizadevali si bodo ugotoviti, v kolikor so pritožbe upravičene.

Springfield, Ill. — Davčni vijak v državi Illinois so to leto navili do skrajnosti. Pritožbe davkoplačevalcev se množijo. Glede na to je illinoiški guverner Small odredil, da se imenuje komisija, ki bo preiskala davčne zadeve in po možnosti ugotovila, v kolikor so pritožbe davkoplačevalcev upravičene.

Uradniki Cook okraja, advokati in prizadeti davkoplačevalci, ki imajo opravka z davčnim problemom, z zanimanjem pričakujejo rezultata imenovane komisije. Člani komisije so: državni senator Richard Barr iz Joliet; državni senator John Dailey iz Peoria, ki je bil poražen pri nominaciji za državnega pravdnika; predsednik zbornice Robert Scjoles; poslanec Thomas O'Grady; Ald. Oscar F. Nelson, podpredsednik Chicago Federacije of Labor in več drugih.

Chikaški politiki so mnenja, da je imenovanje komisije za rešitev davčnega problema, maščevanje Smalla in župana Thompsona, nad političnimi nasprotniki.

BREWERTON RUDNIK OSTANE ZAPRT.

Lincoln, Ill. — Te dni so imeli konferenco za otvoritev Brewerton majne, ki pa ni prinesla zaželjenega uspeha. Majna ostane zaprta najbrže do jeseni.

CONY ISLAND IMA DOVOLJ OBISKOVALCEV.

New York, N. Y. — V nedeljo je obiskalo Cony Island kakih 250,000 oseb. Vreme je bilo še sicer hladno, vendar so lastniki koncesij imeli dovolj dobička. V nedeljo je bil namreč otvorilni dan.

John Musich, ki je Težaka ustrelil, se nahaja v okrajni jetnišnici, kjer čaka na obravnavo.

KRIŽEM SVETA.

Greenwood, Wis. — Pred tukajšnjim sodiščem je bil obsojen 55 letni L. Jarc, na deset do 35 let ječe, ker se je pregrešil nad dvema deklicama v starosti 11 oziroma 14 let.

Dunaj, Avstrija. — V Avstriji se nahaja blizu četrtilijona delavcev brez dela. Samo na Dunaju jih je okoli 100,000.

St. Louis, Mo. — Policija preiskuje zadevo umora 19 letnega Philipa Garry, čigar truplo je bilo najdeno v njegovem stanovanju. Ustreljen je bil v glavo. Revolver, ki je last Philipovega očeta, so našli na tleh poleg trupla. Kroglja je šla skozi glavo mladeniča in se zarila v strop.

Godstone, Surrey, Anglija. — Princ Karol, bivši romunski prestolonaslednik je v sredo odpotoval iz Anglije v Belgijo.

Chicago, Ill. — V sredo je nastal požar v North Pier Terminal skladišču. Na Erie in State cesti je gasilski truck zadel v poulično karo; deset oseb je zadobilo poškodbe. Škoda po požaru je cenjena na \$150,000.

Rim, Italija. — Katoliški klub, katere so prefekti v Veroni, Palermi in drugih krajih Italije po novi Mussolinijevi naredbi zaprli, so dobili dovoljenje, da se smejo zopet organizirati. To pa ne velja za organizacije katoliških skavtov.

Rim Italija. — Italijanska princesa Giovanna Savojska, je zaljubljena v znamenitega italijanskega avijatika Marquisa de Pinedo. De Pinedo je star 40 let in je najmlajši italijanski general; Giovanna je stara 21 let.

Milan, Italija. — Charles Breslav, godbenik, angleškega pokolenja, je v Milanu ustrelil svojo ženo, domačinko iz New Yorka, nakar je še sebi pognal kroglo v glavo in bil na mestu mrtev.

New York, N. Y. — Tukaj so prijeli 32 letno Katirino White iz Elko, Nev., ko je nameravala odpotovati na Irsko. Žena je obdolžena, da je skupno z možem izvršila umor nad Louis La Vellom iz Elko, katerega truplo sta po umoru zažgala.

ZAPUŠČINA TEŽAKA.

Joliet, Ill. — Po listu Joliet Evening Herald-News posnemamo, da je John Težak, pogrebnik in cvetličar na Indiani cesti, katerega je ustrelil John Musich, umrl brez oporoke. Njegova osebna lastnina je cenjena na \$3,000 in 160 akrov sveta v Montani. Težakova zapuščina bo razdeljena med vdovo in otroke, kakor določa postava. Za administratorja je imenovan Frank J. Gospodrich. Poslopje, v katerem je pogrebni zavod in cvetličarna, preide avtomatično na vdovo Mrs. Jean M. Težak, ker sta skupno vodila obrt. Svet v Montani je vreden, okrog \$8,000.

John Musich, ki je Težaka ustrelil, se nahaja v okrajni jetnišnici, kjer čaka na obravnavo.

Iz neodrešene domovine.

OBČNI ZBOR ORGANIZACIJE ITALIJANOV IZ DALMACIJE V TRSTU. — ITALIJA IMENUJE RAZMEJITVE Z JUGOSLAVIJO NESMISEL. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Dalmatinci v Trstu.

V nedeljo, 15. aprila, se je vršil v Trstu občni zbor tamošnje organizacije Italijanov iz Dalmacije. Obisk je moral biti zelo klavren. Sami italijanski listi tožijo radi zanikernosti teh mučnikov, ki so morali zbežati iz svoje rojstne dežele in pribežati v Trst. V Trstu samemu da jih je celih 14,000. Od teh pa, da je v društvu bor-nih 200 in še ti se niso po večini udeležili zborovanja. In vendar se je istega udeležil celo neki Črnogorec, italijanski kavaliero in veliki boritelj za italijansko Črnogoro. Glavna tožba na tem zborovanju, ki je našla velik odmev v Popolu in Piccolu pa je bila, da smatrajo te uboge begunce iz italijanske Dalmacije v Trstu in drugje za drugorodce.

In še o Dalmaciji.

Dne 20. aprila se je na vabilo Nazionalnega društva "Cosenzia Adriatica", ki je tudi letos razpisala nagrade med dijaštvom za najboljše spise o Jadranskem vprašanju, imel v Milanu general Emilio Bertotti predavanje o jadranskem vprašanju. Udeležili so se predavanja zastopniki vojaške in politične oblasti, med njimi kraljevski adjutant general Brussati, senator Migliali, kardinal, nadškof, podesta in druge ličnosti so izrazili svoje soglasje.

Najprej je komendantar Marscoti poročal o uspehih dose-danje akcije in ugotovil, da je beneški lev, ki je stal v Šibeniku, zopet gotov in da bo kmalu zopet postavljen na staro mesto.

Nato je general Bertotti predaval o neskaljenem italijanstvu Dalmacije, o nesmiselnosti razmejitve z Jugoslavijo.

Nato se je naravno zgražal nad jugoslovanskim oboroževanjem, na udeležbo jugoslovanskih častnikov pri francoskih manevrih, na težnje Jugoslavije na Solun, in je končno pomiril ustrašene duhove prisotnih, češ, da skrbi Mussolini že za vse te probleme, da pa je vendarle dobro, ako jih spozna tudi širša javnost.

Preganjanje duhovnikov v Istri.

Puljski prefekt Cavalieri je pričeno z 10. aprilom ustavlil konguro č. g. Arturju Luxi, župniku v Lazaretu. Lazaretski podestat je takoj nato ukinil g. župniku stanovanjsko dokladlo. Koperski fašisti se veselijo dobljene bitke proti katoliškemu duhovniku, ki je mogel proti sistematični gonji po fašistovskih listih in proti javnim grožnjam postaviti le svoje tiho delo med istrskim ljudstvom. "Don Luxa je serviran!" vzklika uradno glasilo fašistovske stranke. Don Luxa se ni hotel poboljšati, lahko bi se bil pobotal s koperskimi fašisti, ki niso nikakoli verski odpadniki, ne preganjavci. "Njegovi trmi

se je pridružil slab nasvet. — Slabše zanj in za onega, ki mu je dal nasvet!" Gonja gre torej očitno proti Don Luxovim predstojnikom, t. j. proti tržaškemu škofu. Prefekt Cavalieri je porabil svojo premostitev v Videm, da se maščuje; odtod tudi razpust katoliških organizacij in okupacija Grisonovega sirotišča. Rimska vlad. gre istrskim kavalirjem seveda na roko.

Zakaj je šel Cavalieri?

Kmalu po odhodu poljskega prefekta Cavalierija je pričel krožiti glas o vzroku nenadne premostitve tega gospoda, ki je vendar toliko storil za čim hitrejšo uničenje slovanskega življa v Istri. Radi strašne bede v Istri, ki jo je povzročila suša, je vlada nakazala Istri 9 milijonov za javna dela. Po listih so kar mrgoleli načrti za nove ceste in za obnovo starih. V resnici pa so pričeli delati na nekaterih cestah in še to v zelo skromnem obsegu. Pa se je v Istri našel pošten človek, ki je javil v Rim, da so se milijoni menda zgubili na poti iz Rima v Pulj. Rim je zahteval od Cavalierija račune in ti niso bili povsem v redu. Cavalieri je moral oditi. Fašistovski tajniki na deželi pa se pripravljajo, da so dobili premalo in da bogatijo le gospodje na višjih mestih.

Likvidacija istrskih posojilnic.

Namen istrskih fašistov je bil, da združijo vse slovanske, hrvaške in italijanske (v poreškem okraju) posojilnice in ustanovijo zadržno zvezo, ki bi ji seveda sami komandirali, ker so slovanske posojilnice zavodi z neomejenim jamstvom, so računali fašisti, da bodo na njihov kredit lahko veliko denarja dobili in se tako dobro imeli. Kmetje pa so njihove načrte kmalu zasledili in so pričeli posojilnice pristo-voljno likvidirati.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez obdika izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00
100 Lir	\$ 6.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračnana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejememo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČESARK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj,
nedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave.
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto\$5.00
Za pol leta2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto\$6.00
Za pol leta3.00

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

The First and the Oldest Slove-
nian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year\$5.00
For half a year2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year\$6.00
For half a year3.00

Nemci v kleščah.

Pred očmi imamo razmere v Avstriji. Avstrijski premier, Seipl, je pri razpravi v parlamentu o tlačenju nemškega elementa na Tirolskem omenil, da se druge, močnejše države ne zganajo. Cikal je pač na Jugoslavijo. Res se Jugoslavija ne zganja, in posebno Hrvati se močno zgražajo nad vladajočimi krogi, ker se ne zganajo. Kdor pozna malo bolj natanko mišljenje jugoslovanskih vladnih krogov, ve, čemu se ne zganajo. Nemcem bi bilo morda zelo po volji, ko bi Jugoslavija šla po kostanj tudi za nje. Poznamo se.

Razmere med tirolskimi Nemci vpijejo. Ampak Avstrija je prišla v nekekle klešče. Pod Avstrijo so prišli koroški Slovenci, nad sto tisoč jih je. Njih narodna usoda ni prav nič boljša od usode tirolskih Nemcev pod Lahom. V politiki je sicer vse mogoče, a vendar ne gre pred vsem svetom, da bi se kdo pritoževal nad političnim in narodnim tlačenjem, pa sam druge prav enako tlačil. Avstrijski Nemci so prišli v zagato.

Dobro vejo, da je Jugoslavija postala činitelj za odpravo razmer, katere je ustvaril italijanski fašizem. Kaj storiti? Zasebna in časniška poročila namigavajo, da hočejo avstrijski Nemci priti do nekakega sporazumjenja glede koroških Slovencev. Znani Vsenemec Dr. Angerer je prav odkrito o tem na nekem shodu v Beljaku govoril.

Sami si ne morejo pomagati, niti najmanj pomagati nemškemu sorojaku na Tirolskem, stopiti morajo pred evropsko javnost. Doseči pa morajo pred javnostjo nekaj le, ako imajo sami čiste roke, kakršnih pa s sedanjim postopanjem s koroškimi Slovenci niso imeli. Prišli so v klešče in izviti se jim skušajo.

Mnogokaj ni pričakovati, ako se res stori v tem pogledu kak korak. Koroški Slovenci so bili — žrtev, plačilo za tirolske Nemce. To je danes očitna skrivnost. Plebiscit je bil pesek v oči, in usoda koroških Slovencev je bila zapečatena, ko se je plebiscit odredil. Nemci se tega v povojnem pojmovanju in drenju niso zavedali. Tako neznansko so bili veseli, da so požrli nekaj slovanskih elementov, da so na svoje lastne rojake na Tirolskem popolnoma pozabili. Italijani, s katerimi so bili nemški koroški krogi med plebiscitom v najlepšem objemu in skupnem sporazumljenju za slovensko kožo, so jim znali oslajšati izgubo nemškega tirolskega dela. Ko je bil rezultat plebiscitnega glasovanja (?) razglašen, je zavladalo neznansko veselje od Celovca tja do severonemškega obrežja. Prav oddahnili so se in proglasili to pridobitev za najveselejšo zmago, odkar je nastal vojni hrup in trušč.

Morda, in mislimo, gotovo spocetka niso mislili, da bodo Lahi na Tirolskem razmere spravili do takšnih skrajnosti, do kakršnih so jih.

Zdaj Tirolci vpijejo, da jih sliši ves svet. Nemčija ne more pomagati, politično je Avstrija še samostojna država, gola narodna simpatija zatiranja nemških tirolskih sorojakov ne more odstraniti, niti najmanj olajšati. Pomoč se more pričakovati edino od avstrijskih Nemcev, ker je bila Tirolska del Avstrije in od nje odtrgana po mirovni pogodbi. Ampak Avstrija je palček. Mussolini je zaničljivo govoril o nekaj milijončkih nasproti italijanskim milijonom. Hudo je moralo to na Dunaju boleti, ker nekaj in precej resnice je na tem.

Nasproti Italiji imata Jugoslavija in Avstrija nekaj skupnega, Avstrija zatirane tirolske Nemce, Jugoslavija enako zatirane Slovence in Hrvate v še večjem številu. Politično je Jugoslavija v dosti boljših razmerah, dasi ne v najboljših, in dosledno mora, hočeš nočeš, priti Avstrija k Jugoslaviji, ako hoče kaj doseči za svoje rojake na Tirolskem.

Ne samole pred Jugoslavijo, temveč pred vso evropsko javnost pa mora Avstrija priti le čistih rok, ker niti politična hinavščina se ne more obnesti. Odtod neka znamenja za likvidacijo vprašanja koroških Slovencev.

Stvar ima še eno lice. Jugoslavija je glede koroškega plebiscita vezana edino naproti Avstriji. Ni dvoma, da se trajno dela na spojitve Avstrije z Nemčijo. Tla še niso ugodna, a niti ni dvoma, da sčasoma do spojitve pride. Za Ju-

slavijo bi bila pot v tem slučaju razčiščena, ker bi ne imela nobenih vezi nasproti Nemčiji glede razmer na Koroškem. Orež je precej trd.

Ne udajamo se nobenim iluzijam. Ako pride med Avstrijo in Jugoslavijo glede koroškega vprašanja do kakih obravnav, utegnejo biti kake koncesije zelo klaverne, samole na papirju, nevedne. Nemci so preveč zaljubljeni v "edino pridobitev svetovne vojne", in ne bodo lahko izdali iz rok koroških Slovencev v meri, da bi bilo vprašanje povoljno rešeno. Morda jim dajo neko navidezno avtonomijo, ki bo pa izgledala, kakor bi se priklenjenemu psu podaljšala malo veriga, a pes ostane priklenjen še naprej.

Koroški Slovenci so bistven del slovenskega narodnega telesa, kakor so tudi goriški Slovenci. Slovensko narodno telo je zdaj podobno truplu brez rok in nog. Koroška in Goriška morata priti k trupu nazaj, le tedaj bo stvar poravnana. Ako Nemci poravnajo tako na Koroškem, potem bo lahko poravnano za nje tudi na Tirolskem. Na Jugoslavijo se morajo opirati, če hočejo na Tirolskem kaj doseči, ključ pa so — koroški Slovenci.

ZADNJE VESELJE V CHICAGO.

Chicago, Ill.

Še enkrat in potem letos več ne. Samo še jutri, v nedeljo, bomo imeli prijatelji in znanci priliko, da se sestanemo v naši priljubljeni šolski dvorani, da se vidimo, razgovorimo, pozabavamo, nasmejemo in pa — zavrtimo. Zima je minula in narava nas bo vabila ven; dali bomo torej slovo hali do zopetnega nastopa dolgočasnih jenskih večerov.

Zadnjikrat bomo imeli v nedeljo tudi priliko videti predstavo na odru. Mnogokrat nas je v pretekli zimi razveselil naš Dramatični klub s svojimi nastopi; enkrat manj, drugič bolj, zopet tretjič čez vse; vedno pa se je zaradi nas potrudil, da nam je dal in pokazal, kar je mogel, po svojih močeh. — Tudi on bo jemal v nedeljo slovo od nas. Kdo torej ne bo po hitel, da ga še enkrat vidi?

Da pa ne bo slovo preveč lastno, je Dramatični klub sklenil, da nas s svojim zadnjim nastopom prav pristržno razveseli, tako, da bodo solze smeha izpodrinile solze žalosti v naših očeh. In v resnici, nedeljska prireditev bo nekaj ne navadnega; primerna bo pomladnemu majniškemu času, času radosti in veselja. Ako želiš doživeti pravo zabavo, pridi v nedeljo v šolsko dvorano!

Napraviš je Dramatični klub pri tej prireditvi tudi neko izjemo. Nedeljski popoldan je pustil naši volji na razpolago. Zeli, da bi vsi nedeljski popoldan preživeli v naravi, na soncu in v zraku, ki smo ga zlasti v Chicago tako potrebni. Čas po večerji pa prosim, da ga darujemo njemu. Začela se bo torej predstava šele zvečer ob pol osmih (7:30). Takoj ko boš stopil v dvorano, ti bo privzdignila srce in pete izbrana muzika, ki te bo spremljala do tvojega sedeža in te zabavala, dokler se glavna predstava ne začne. Enako ti bo odganjala dolgačas odmorom igre, ki bo samo eden in še ta kratek. Takoj po igri pa se prične ples za stare in mlade. — Orkester,

ki bo sviral pred in med igro in pri plesu, ima izvrstne moči. Ni še dozdal nastopil v naši dvorani, a prepričani smo, da se nam bo zdaj tako priljubil, da bo pozneje še večkrat povabljen k našim prireditvam.

Igra, ki bo vzprijazena, se imenuje "Trije tički". Stara igra sicer, a kljub temu vedno nova. Zopet in zopet jo radi vidimo; njeni prizori, polni humorja in šaljivosti, so še vedno, pri vsaki predstavi izvajljali iz gledalcev naprilsiljen smeh in višek veselosti. Tudi pri sedanjih predstavah bo dosegla svoj cilj.

Ako k vsemu temu še pripomnimo, da cela prireditev ne bo v korist Dramatičnega kluba, ampak ves čisti dobiček bo šel za oder v naši dvorani, potem smo prepričani da gotovo ne bo farana in ne bo rojaka v Chicago, ki bi ne prihitel v nedeljo zvečer v šolsko dvorano; saj bo igra za oder, za farno napravo; bo torej za faro in posredno tedaj za cerkev. — Obračamo se na naše Prekmurce in na rojake v So. Chicagi. V prvi vrsti smo zaradi teh dveh preložitih prireditev Dramatičnega kluba za dva tedna pozneje. Izkažite se torej, da cenite našo poštrevnost do Vas in posetite nas v nedeljo vi, kakor smo vas zadnjič mi.

H koncu še prošnja, da pridiš točno, ker se bo predstava tudi točno začela, da bo pozneje ostalo več časa za ples.

Čikažan.

KONCERT GOS. ANTONA ŠUBELJ.

Barborton, O.

Človek bi si mislil, da se res nič ne pripeti pri nas, ko se tako redko oglašimo. Toda, kakor povsod, imamo i tukaj veselje in žalostne novice. Tako n. pr. se je moralo poročiti o v sredo preteklega tedna, ko smo pokopali Terezijo Laurič, ki je v spanju smrti zatisnila trudne oči po kratki mučni boleznini ter zapustila pet nedoraspelih otrok. Bila je hči Grimiščeve družine, ene izmed pionirjev tukajšnje naselbine. Prizadeti rodbini sožalje! Danes me-

ni jutri tebi nam klenkajo zvonovi. Kako prazno in brez pomena bi bilo to-le naše življenje, ako ne bi imeli zagotovila, da se snidemo enkrat "nad zvezdami".

Med mladino je zavladalo nenavadno veselje in zanimanje radi naše skupine jednotnih žogarjev. Preteklo nedeljo nas je šlo precej z našimi mladenci v Lorain, kjer smo se spoprijeli z gostoljubnimi ondrotnimi rojaki. Toliko pa vsem niso bili gostoljubni; da bi našim žogarjem pustili dobiti igro. Well, predno mine cela sezona, bomo že tako izurjeni, da se nas bodo morali nasprotniki malo bolj bati. Keep up the good spirit, boys! We are still with you.

Prihodnjo nedeljo, dne 20. maja, se moramo pa Barber-tončanje pokazati, da tudi pri nas ne manjka zanimanja za izobrazbena delovanja naših narod. inteligentov, ki celo od tujcev žanjejo priznanje za svoje talente. Eden teh je gotovo G. Anton Šubelj, operni in koncertni pevec iz Ljubljane, ki je v teku kratkega svojega dosedajšnjega obiska žel je toliko aplavza radi skoro čarobnega proizvajanja ljubkih narodnih pesmic kakor ti di kompliciranih opernih skladb, da bi bili naši dostavki le skromen odmev burnega narodnega navdušenja od drugod. Zato se bomo pa odzvali vabilu tega našega škrjančka iz Ljubljane ter šli na njegov koncert prav vsi, ki se količjak zavedamo, da smo še Slovenci, kojim je mar izobrazba in kultura, in v kojih srcih je vsaj še tista strunica, na katero lahko zaigra mila pesem naših mamic zape-ta tako, da privabi roso v oko in solzo na lice. Gospod Šubelj bo pri nas v nedeljo, dne 20. maja. Priredi bo koncert iste-ga dne ob osmih zvečer v dvo-rani sam. dr. Domovina na Mul-berry cesti. Program njegov bo bogat ravno tako kakor je bil po naših velikih naselbinah. Povsod so imeli toliko užitka, da je bilo vsakemu žal, kdor se ni udeležil. Zato pa vsi, kar nas je kulturno probujenih v Barbortonu, Kenmoreju, Sher-manu, Snydertownu ter Massi-lonu in Cantonu, nikar ne za-mudimo te prilike, da tudi nam ne bo žal, ko bojo udeleženci opisoval, kako krasno je bilo. Vstopnice se lahko dobe pri Mr. Richterju v prodajalni, pri Mrs. Poljanec, pri Mr. Šabecu na Moore cesti in pa v farovžu. V predprodaji so po 85c, na večer koncerta bojo pa po do-larju; za otroke je vstopnina 25 centov.

Nedeljo pozneje, dne 27. maja, pa priredi naše oltarno društvo prvi piknik letošnje izletniške sezone. Vršil se bo pa v bližini mesta ob Hopocan cesti, kjer imajo vse tako ureje-no, da se nam ni treba bati de-žja. Vse se ima lahko pod stre-ho, kjer se tudi lahko malo za-pleše. Vabljeni smo že sedaj vsi, da si zabeležimo ta datum ter malo prispavamo za "gut tajn" na tisti dan. Žene zago-tavljajo, da nam bodo prav fi-no postregle; in nikdar nas še (Dalje na 3. strani.)

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah
Severne Amerike

Sedež: Joliet, Ill.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Filip Zivec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: Mary Kremesec, 2323 S. Winchester Ave., Chicago.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Jakob Štrukel, 1199 N. Broadway, Joliet, Ill.
Anton Gerčar, 1022 McAllister Ave., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1240 — 3rd St., La Salle, Ill.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Joseph Wolf, 508 Lime St., Joliet, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. jan. 1928 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedicem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$53,779.83.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00. Od 16. do 40 let se lahko zavaruje za \$1000.00. Od 40. do 45. za \$500.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje za \$250.00.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILA.

IZ URADA DRUŠTVA SV.
DRUŽINE ŠT. 1.

Joliet, Ill.

Dolžnost mi je malo poročati o naši zadnji veselici, ki je bila 28. aprila v Slovenija dvorani. 27. aprila zvečer pred našo veselico se je pa zgodila velika nesreča. Kot je že večini znano, je bil naš sobrat John A. Težak ustrelen. Bil je dober član našega društva in Družbe sv. Družine. Bil je na vsaki veselici, če je le mogel priti, bil je vedno vesel in priljubljen. V vsakim človeku se je rad pomenil. Kako je bil priljubljen, je njegov pogreb pokazal; bil je eden največjih, kar jih je še bilo tukaj v Jolietu. Zato se v imenu društva vsem članom zahvalim; ki ste se udeležili tega lepega pogreba in v pokojnemu skazali zadnjo čast. Torej naj počiva v miru!

Kot sem prej omenil radi veselice, res, veselico smo imeli, ali ni bilo, kakor bi moralo biti. Vseeno morem poročati, da je bilo navzočih 27 naših članov in članic in mnogo je bilo druge narodnosti ljudi. Smo prav zadovoljni, kar se tiče izida veselice. Zato se moram vsem tistim članom, ki so delali in darovali za to veselico, še enkrat prav lepo zahvaliti in jim želim ljubo zdravje, da bi jih Bog ohranil še mnogo let. Z bratskim pozdravom,

Louis Martincich, tajnik,
1410 N. Center St.

IZ URADA DRUŠTVA SV.
CECILJE ŠT. 12 D.S.D.

Joliet, Ill.

Naše društvo je imelo sejo dne 13. maja, za kar mi je dolžnost se zahvaliti vsem članicam, katere so se udeležile

te zadnje seje v tako lepem številu. Moram tudi poročati, da smo na tej seji sprejeli 7 novih članic, kar zgleda lepo za napredek našega društva. Le tako naprej in dosegle bomo, kar je obljubljeno — lepe nagrade in še nekaj družega, kar boste pozneje slišale. Kot tajnica tega društva vas vse članice prosim, da greste na delo v tej kampanji, kakor tudi jaz nisem izvezeta; tudi jaz bom delovala, kar bo največ mogoče, zato je prav, da delujemo vse skupaj za večje društvo in Družbo sv. Družine. Ne pozabimo na Mladinski oddelček, agitirajmo tudi za njega, ker je jako malo za plačati, na mesec samo 15c. Sprejemamo jih od 1. do 16. leta, in ko je stara 16 let, pa prestopi v odrasli oddelček in to je naša večja pomoč, če dobimo našo mladino v Družbo sv. Družine, kajti lahko je vsaka članica ponosna, da spada k našemu društvu. Zato je prav, da priporočamo se vsem onim, ki niso v našem društvu, da pristopijo, kakor hitro mogoče, da ne bo prepozno. Kajti mi ne znamo, kdaj bo zadnja ura nam odbila. Katera članica nima še pravih, jih sedaj lahko dobi pri meni.

S soseserskim pozdravom

Rose Bahor, tajnica,
809 N. Broadway St.

— Managua, Nicaragua. — Na plantaji ob Coco reki, v bližini vzhodnega obrežja, so člani neke skupine Sandinovih upornikov dobili v roke ženo nekega Amerikanca z imenom Miller, katero so zlorabili in iz hiše odnesli vse kar je bilo kaj vrednega, kar niso mogli odnesti, so razbili.

* PODLISTEK *

Gospodarstvo.

Frank Pleško, slov. farmar v Lemont, Ill.

I.

Podgane, nadloga farmarjev in kako se uničijo.

Ako pogledamo iz bližnjega vidika na ameriškega kmetovalca, bomo zlahkoto opazili, da poleg mnogostevnih težkoč, vremenskih neugodnosti, je za beležena še posebna zgodovina v Zedinjenih državah iz l. 1775, ko se je prva "kolonija" priselila v deželo iz Evrope, takozvanih — rujavih podgan. V sedanjem času ni nobena golazen na kmetijstvu v svoji ekzistenci in efektivnosti za ljudstvo bolj škodljiva in bolj hitro množča se, kot je ta pionirska grupa nezaželjenih podgan. Njih letno kazalo kaže na škodo, katero povzročajo Zedinjenim državam podgane "malenkost" — \$200,000,000, ali več kot zneske letna vrednost vseh pridelkov v eni državi — Louisiani namreč. To se računa povprečno, da vsaka podgana naredi za dva dolarja škode na leto, in ker je število podgan toliko, kolikor je prebivalcev v deželi, se potem ne bomo čudili zgoraj omenjenemu številu. Ne smemo pa pri vsem tem pozabiti, da je več načinov, katerih se poslužujejo za uničevanje ne samo poljskih pridelkov, ampak tudi drugih vrednostnih stvari; zato se pa tudi lahko in smelo podgana ponša za eno najbolj ekspanzivnih golazni v deželi.

Poleg svoje obilne škodljivosti je podgana tudi zelo spretna prenaševalka živin-ske kužne bolezni in tudi svinjam ne prizane-se. Tudi je dobra raznaševalka bolh in

uší. Podgana ima pa tudi še posebno slast poleg drugih poškodnostih od svežih ali valilnih jajc, kakor tudi mladih pišk in v času valenja, če ji je dostop v valilnihi dopustljiv, naredi strašno škodo kokošjere-jem. Vsako leto morajo neprevidni kokoš-jerejci zapisati zgubo poleg dobička svoto \$50,000,000, katere je povzročena od teh neumorno delavnih ter uničujočih podgan vsej deželi.

Največjo škodo pa šele zapazimo storje-no po podganah na poljih in kmetijskih domih v takozvanem koruznem pasu, ka-terih število upravičeno in smelo računamo, to je povprečno, po sto na vsako posa-mezno kmetijo. Koruza jim je vedno in vsak čas na razpolago, med tem ko raste, potem ko dozori, ko se jo v šrambo ozir-v koruznjak pospravi, ko se jo prevažajo iz kraja v kraj in naposled takisto v mino. Povsod se je nekaj raztrese in povsod je

nekaj ostane. Na podlagi poročil 200 za-stopnikov kmetijstva na biološičnem, pre-iskovalnem državnem oddelku za kmetij-stvo, so pronašli, da povprečno od vse rezervirane koruze v Zedinjenih državah, je pet in pol procentov uničene po podganah. Ne smemo pa pri vsem tem pozabiti, da več kot pol koruznega pridelka se naloži v shranilnice šrambe za najmanj tri mese-ce za poznejšo rabo in tu pa imajo podga-ne v tem času največjo priliko ta preko-ristni pridelek uničevati.

Ampak pri meni ne! Jaz imam trojni tlak visoko od zemlje v moji šrambi za koruzo narejen. Prvi je lesen, drugi je na istega položaj iz cementa in zopet na ce-ment iz desek, da ob spremembnem vreme-nu koruza ne poti in ne gnije.

Od znotraj pa imam celotno šrambo, vest-ne z gosto in močno žično mrežo čbito. Ge-slo: Proč s podganami!

Toraj, vsak posamezen kmetovalec in

vsi skupaj prav lahko vemo vsak za svojo lastno škodo in zgubo pri kokošjereji in koruzi. Bolj zagonetno pa nam je, ako ni-smo poudčeni o tem, da vsa ta zguba do sedaj še dolgo ne dosega zgubo povzroča-no po podganah.

Več ali manj njihovega dela je tudi to, da po svoji navadi prenašajo tudi bubon-sko kugo, potem da vse, kar jim na vrsto pride — zgrizejo. Še na konjsko opravo se spravijo in v zemlji pa izpodkopavajo pod-lago poslopiem, katero največkrat po-vzroča to, da se usedajo ali pogrezajo.

Eden največjih vzrokov je ta, da se pod-gane ne dajo in ne morejo proč spraviti ali zadošiti ozir. pomoriti, ker se prehitro množijo.

Ko je mlada podgana štiri mesece stara, je že razvita in je sposobna za brejost in povprečno iz šestih brejosti ostane živih nadaljnih 10 podgan vsako leto.

(Dalje prih.)

ŽENSKI SVET

Urejuje Mrs. Fannie Jazbec.

"AMERIŠKA SLOVENKA."

Knjiga "Ameriška Slovenka" je v tisku. Da bo knjiga zanimiva, je dokaz to, ker so sodelovali znani gospodje duhovniki in drugi odlični možje z lepimi članki. V knjigi bo zgodovina Zveze in posameznih podružnic. V knjigi bo zabavni del, gospodinski nasveti, za naše zdravje in angleški del. Za prvi tisoč smo dobili že skoro dosti naročil. Da pa bomo edeli, koliko jih naj še pustimo tiskati, je neobhodno potrebno. Na vsako podružnico za sebe, katera še to ni storila, prav takoj nabira naročnino, to je po 50c za knjigo, ter spomenu sporoča gl. tajnika številko, še boljše pa, da takoj, ko nabere nekaj naročil, pošlje za imeni tudi denar.

Sosestre, zdaj je čas za delo. Za enkrat pustimo vse drugo na stran in nabirajmo naročnike za knjigo. Mala vsota je 50 centov. Knjiga je vredna veliko več, to se boste prepričale.

IZ GL. URADA S.Z.Z.

Vsem podružnicam S.Z.Z. se uljudno naznanja, da so pobirane knjige z novimi pravili že gotove. Vse podružnice, ki jih potrebujejo, naj mi takoj sporoče, koliko izvodov želijo. Nekatere podružnice so zadnji čas naročile knjige, ko še niso bile gotove. Ker je morebiti med tem časom kaka izprememba, naj vse te podružnice zopet naročijo in povedo, koliko izvodov se jim naj pošlje.

Pri tem pa naj pripomnim, da tiste podružnice, ki imajo še nekaj starih knjižic na rok, naj iste porabijo, kajti vsaka knjižica stane 15c, katera svota se mora poleg drugih prispevkov poslati takoj s prvim assementom za vsako novo članico.

Ker mi danes še ni moglo povedati natančno svoto nabranih oglasov za vsako posamezno podružnico, naj danes samo omenim, na katerem mestu je ena ali druga podružnica. Največ oglasov ima podružnica št. 2, Chicago, Ill., na drugem mestu je št. 1, Sheboygan, Wis., na tretjem št. 10, Collinswood, O., na četrtem št. 5, Indianapolis, Ind., na petem št. 12, Milwaukee, Wis., na šestem št. 8, Steelton, Pa., na sedmem št. 11, Eveleth, Minn., na osmem št. 3, Pueblo, Colo., na devetem št. 14, Nottingham, O., na desetem št. 15, Newburgh, O., na enajstem št. 13, San Francisco, Cal., na dvanajstem št. 6, Barberton, Ohio, in št. 7, Forest City, Pa., na trinajstem št. 9, Detroit, Mich., na štirinajstem št. 4, Oregon City, Ore.

Tak je torej izid. Natančna svota se poroča pozneje. Za danes rečem samo to, da smo dobile oglasov za dvakrat toliko, kot smo pričakovale. Da je tak lep uspeh, gre zahvala vsem nabiralkam, ki so se potrudile za dobrobit SZZ. Vsled tega lepega uspeha bo naša prva knjiga, "Ameriška Slovenka", veliko večja in lepša. Zato upam, da bo knjiga takoj razprodana, kakor hitro izide. Vsled tega naj podružnice takoj sporoče, koliko izvodov si upajo razprodati, kajti potem,

ko jo dobite v roke. Vsi najboljši slovenski pisatelji v Ameriki so poslali krasne članke, ki imajo trajno vrednost. Verjete, da bo knjigo vsak rad shranil, ko jo bo prebral in od časa do časa jo bo še vedno prijel v roke, toliko bo notri zanimivosti. Ne trdimo preveč, če rečemo, da enake knjige v Ameriki Slovenci še nikoli niso izdali. Je to prva knjiga ameriške Slovenke, zato naj ne bo ameriške Slovenke, ki se ne bi na knjigo naročila in ki ne bi jo tudi drugim priporočala.

Tekmujte sestre! Nabirajte naročnino in jo z imeni naročnikov ter nabrano vsoto pošljite na gl. tajnika, Mrs. Julijo Gottlieb, 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill. Pozneje še kaj več o tem, za zdaj pa — **delujmo sestre za prvo knjigo "Ameriška Slovenka"!**

Fannie Jazbec, urednica.

ko bo število izvodov zaključeno, bo prepozno.

Sesterski pozdrav,
Julia Gottlieb, gl. tajnica.

IZ URADA PODRUŽNICE
ŠT. 5 S.Z.Z.

Indianapolis, Ind.

Naznanjam, da smo članice naše podružnice prestavile dan za razstavo ročnih del. Namreč, kakor je bilo poročano, smo nameravale imeti razstavo dne 2. junija. Na zadnji seji smo pa sklenile, da bomo imele razstavo dne 9. junija, to bo na soboto.

Na razstavo ste vse članice vabljene, kakor tudi vsi drugi rojaki in rojakinje, pa tudi vsak se naj potruži, da bo pripeljal s seboj svoje prijatelje, če tudi druge narodnosti, da bodo tudi oni videli naše delo. Pridite vsi, ne bo vam žal. Naša vrta dekleta bodo na razstavi servirala obiskovalcem kavo, pa tudi kaj za prigrizek, kar bodo pripravile naše kuharice. Obležene bodo vse v narodne noše. Imeli bomo tudi slovensko godbo, igrala bo na harmoniko naša mlada rojkinja Stefanija Radež. Razstavo bomo imele v Haughville Public Library na Bellevue cesti. Nalašč zato smo sklenile, da bomo imele razstavo med Amerikanci, da bodo nas bolj poznali po našem delu. Tukaj je tudi nekaj prav uglednih Amerikank, ki nam gredo prav zelo na roko. Zlasti Miss Morgan, ki je v službi v Library, nam je zelo naklonjena in dela na to, da bi ceneje prišle skozi. Upam, da bomo dobile dvorano, kjer se bo vršila razstava, zastoj. Tukaj dobimo tudi slovenske knjige na posodo, kar nas nič ne stane.

Naznanjamo tudi žalostno vest, da ravno zdaj leži na mrtvaškem odru naš rojak Jož. Zorc, po domače Granda, oče naše vrle članice Mrs. Franke Turk. Tukaj zapušta žalujočo ženo in hčerko, zeta in vnuka ter bratrance Jožefa Zorca z družino in več drugih sorodnikov v Sheboyganu. Preostalih naše iskreno sožalje, rajnemu pa večni mir in pokoj!

Pozdrav vsem članicam S. Z. Zenske Zveze!

Odbor.

IZ URADA PODRUŽNICE
S.Z.Z. ŠT. 12.

Milwaukee, Wis.

Tem potom se uradno naznanja, da smo imele 3. maja sejo, na kateri je bilo izvoljenih par novih odbornic. In sicer je bila izvoljena nova predsednica, Mary Kopach; nova podpredsednica, Mary Zihlerle; tajnica Frances Gregorčič; blagajničarka Jennie Urankar; zapisničarka Fannie Medle. Nadzornice: Ana Zimmerman, Mary Matic in Mary Pangre.

Nadalje se zahvaljujem vsem onim članicam, ki so pripomogle do tako dobrega uspeha pri naši domači zabavi, katero smo imele dne 21. aprila. Najtopleje se zahvalim vsem članicam kakor vsemu občinstvu za udeležbo.

Ponovno apeliram na članice, da se pridno udeležujejo sej in agitirajo za nove članice. Seje se vršijo vsak prvi četrtek v mesecu.

Pozdrav vsem članicam S. Z. Zenske Zveze!

Fannie Gregorčič, tajnica.

IZ URADA PODRUŽNICE
S.Z.Z. ŠT. 17.

West Allis, Wis.

Kakor je že bilo poročano v Glasilu, smo ustanovile novo podružnico št. 17 na West Allisu, Wis. Tem potom uradno naznanjam vsem članicam o razpisu podružnice, da je bilo na seji sklenjeno, da se bodo redne mesečne seje obdržavale vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani na West Allisu, Wis. Prosim, naj si to vsaka članica, zapomni, da ne bo treba vsaki posebej karte pisati.

Mogoče še ni vsem znano, da je glasilo SZZ. "Amer. Slovenec". Ako je katera, ki še ni na list naročena, naj to stori, ker v Glasilu je vedno kaj važnega za SZZ., kar bi morale vse članice vedeti. Za to je glasilo. List pa tudi zato pripravljamo, ker nam prinaša vedno razne novice iz vseh delov sveta, kakor tudi iz naše mile slovenske domovine.

Prosim tudi članice, da se potrudijo in agitirajo za nove članice. Rasti moramo, nikakor ne smemo ostajati za drugimi, ki napredujejo.

Upam in želim, drage sestre, da bo na drugo sejo število naših članic še enkrat večje, kakor je bilo ob ustanovitvi. Pa tudi vas prosim, da bi se seji redno udeleževale, da bo bolj kratkočasno. Prosim tudi, da boste redno plačevale assemente.

Torej ne pozabite, da na prihodnji seji, ki se bo vršila v nedeljo, 20. maja, ob 2. uri popoldne, ne sme nobene manjkati.

Sosesterski pozdrav,
Jennie Windshman, tajnica.

GENERALNI KONZULAT

v Chicago, Ill., povprašuje, kje se nahaja Feliks Ronjak, katerega iščejo mariborske oblasti. Če kdo ve za njegov naslov, naj to sporoči upravništvu tega lista ali pa na Consulate General of SHS, 936 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
FRANCE 25. maja; 15. jun.
PARIS, 1. junija; 22. junija.
ILE DE FRANCE 8. junija; 29. junija.
(o polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavn francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte katerega koli pooblaščenega agenta ali

French Line
213 N. Michigan Ave.
CHICAGO, ILL.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani)

niso varale. Naj mi bo dovoljeno opozoriti na ta naš piknik tudi Sencclaircane, ki ste obljubili priti nas enkrat obiskat ob taki-le priliki. Torej, na svadenje!

A. L. B.

DRUŠTVENE PRIREDITVE V SHEBOYGANU.

Sheboygan, Wis.

Kmalo bo naša dolina prišla do veljave in odgovarjala svojemu imenu, ker je že pričela zeleneti. Čas vse prinese, tako tudi se umakne nadležna zima gorkejšemu solncu. Kmalu bomo prirejali piknike in druge zabave v prosti naravi pod košatimi drevesi, kjer se navadno prav po domače zabavamo.

Poprej pa nas bo še prešetilo društvo Kraljica Majnika št. 157 KSKJ. s svojo prireditvijo, to bo v nedeljo, 20. maja ob 7:30 zvečer v cerkveni dvorani. Priredilo bo s pomočjo dr. kluba "Finžgar" sledeče dramatične predstave: "Županova Micka", komedija v dveh dejanjih. Ta igra je bila igrana že l. 1789, in sicer v Ljubljani. Pozneje so jo predstavljali v vseh krajih Slovenije in tudi po naših ameriških odrih smo jo že videli igrati. Kljub temu je še vedno priljubljena, ker je polna zdravega humorja in je v novi izdaji še izpopolnjena. tako da vemo, da bo našemu občinstvu zelo ugajala. Vloge so vse v dobrih rokah, zato pridite vsi pogledat, da boste videli, kako bo pisar Glažek delal hlače iz zadnjih delov suknjica. To bo Martin Bukovnik, potem je povedano dosti, da bo smeha več kot preveč.

Druga je veseloigra s petjem "Kukavica modra ptica". Tudi to je igra zabavna in smešna, da je veselje. Videli bomo, kako bo kukavica prikukala doto mlademu dekletu in zraven se tudi lahko naučimo, kako prazna vera škoduje.

Med dejanji pa bodo razne pevske točke. Slišali bomo našo najboljšo mlado sopranistko, zato pridite prav vsi, zlasti fantje morate priti, drugače bo težko z ženitvijo, saj veste, da je v tem društvu cvet slovenskih deklet v Sheboyganu. Te pravijo, da tisti, ki ne pride, bo prišel na črne bukve. Može pa itak morate priti, da ne boste zamerili boljšim polovicam. Vstopnina za odrasle 35 centov, za otroke 15c.

Prijatelj Dramatike in dr. Kraljice Majnika.

SKOZI JUGOSLAVIJO V
POLDRUGI URI.

Chicago, Ill.

Ne verjamete? Brav res! Bilo je v sredo zvečer od osme do pol desetih ure, ali še malo dalje, ko smo šli skozi Jugoslavijo in videli Sušak, Čerkvico na Trsatu, Dubrovnik in vsa druga večja mesta v Jugoslaviji, seveda tudi našo belo Ljubljano, dušo in srce vsega slovenstva. Videli smo hotel "Union" in novi stadion, za katerega trdi predavatelj prof. dr. V. Šarabon, da je po svoji zgradbi in po svoji okolici najlepši na svetu.

Najbolj pa so nam dopadle, vsaj meni, planine. Videli smo Veliko Planino, ki je zlasti v zimskem času priljubljena športnikom. G. Šarabon nas je peljal preko nebeško lepih Kamniških planin na Koroško. Iz Koroške nam je kazal pot po pobočjih Karavank, s telohom, narcisami in drugimi cvetkami pokritih, nazaj na Kranjsko. In kaj še smo videli? Triglav! Poleg stolpa vrh Triglava smo tudi videli na sliki gospoda predavatelja. Videli smo cerkev na Brezjah in mnogo, mnogo drugega krasnega iz naše stare domovine.

O, kako si lepa in krasna ti Slovenija! Kje so kraji, ki bi se lahko primerjali s krasoto naše stare domovine? Za nas jih ni nikjer!

Gospod profesor je rekel, da ga je neki rojak tukaj vprašal, če bo dobil v Ljubljani prostor za prenočišče, ko bo šel tja na obisk. No, ko je ta rojak videl stavbo hotela "Union" in slišal iz ust g. predavatelja, koliko je v hotelu sob za prenočišča in vse moderno urejeno, toplina in mrzla voda, se je te skrbi rešil.

Gospodu predavatelju je bilo zelo neljubo, da se je slika iz Domžal pokvarila, ker je bilo v dvorani večje število rojakov iz tega kraja. Vsem seveda ni mogel ustreči. Tako n. pr. je nekdo, ki je sedel za menoj, polglasno rekel: "Ja prmaruha, kaj pa je Rajbnca?"

"Hec" je pa le bil, ko je g. profesor pokazal "Union". Vse se je čudilo krasni stavbi, ker nekateri si niti misliti niso mogli, da bi Ljubljana premogla kaj takega; ploskala sva pa samo dva. Ko pa je na drugi sliki pokazal, kaj imajo v hotelu v kleti — kakor soldatki so stali sodčki drug poleg drugega, smo pa vsi ploskali, kar nas je bilo v dvorani. Pripomniti moram, da se je s to sliko g. profesor pri nas ukanil in ni dosegel namena, kakršnega je

v svoji gorenjski prirojeni hudomušnosti mislil, da ga bo, namreč da bi se nam sline cedile. Priznal je, da je tukaj v deželi prohibicije dosti takih "soldatkov".

Gospod profesor je rekel, da se mu vedno milo stori, ko pri njegovih predavanjih po Ameriki se naši otroci smejejo in krohotajo, ko pokaže slike slovenske narodne noše. Gospod profesor naj se ne ozira na to, ker otroci tukaj nimajo tiste olike, kakršno imajo v starem kraju in se smejejo marsičemu, čemur bi se otroci, ki so lepega vedenja, ne smejali. — Krivde, da so otroci tukaj taki, pa ne smemo iskati v šoli, najmanj v katoliških šolah, kjer se č.č. sestre na vso moč trudijo s šolarji, pač pa neke drugje. Kar se pa nas starejših tiče, pa pri vsaki priliki nastopamo v narodnih nošah, katere so tudi med nami, ameriški Slovenci, zelo priljubljene.

Dvorana je bila napolnjena; opazili smo rojake iz severne dela mesta, iz Cicero in Berwyna. Gospod predavatelj naj bo uverjen, da je svoj namen, oživetje v naših srcih ljubezen in spomine do naše stare domovine, v polni meri dosegel. To pa je vse, kar je hotel. Bodi mu tisočera hvala za njegov trud. Naj ponese tja v domovino od nas najlepše pozdrave in vse dobre vtise, ki jih je dobil med nami.

Prostor ne dopušča, da bi povedal vse, kar imam na srcu, upam, da se bo o tem še kdo drugi oglašil.

Podružnica S.Z.Z. št. 2 v Chicagu je pa priredila v sredo ob 6. uri zvečer na čast g. dr. Šarabonu "Surprise party", večerjo, na katero je povabila tudi č.č. gg. duhovščino in nekaj drugih faranov in farank župnije sv. Štefana. Prav lepa hvala podružnici, zlasti kuharicam, ki so tudi to pot pokazale, da niso le po imenu kuharice, ampak prave umetnice v kuharski stroki. "Kofe" je bil "first class", tudi gospod iz Ljubljane so ga pohvalili. Ni treba posebej povdarjati, da so ga skuhali Šentatova mama. Prav lepa hvala brhkim dekletom, ki so nosile na mizo in točile "kofe".

Drugičsekajveč.

RAZNE VESTI IZ BARBERTONA.

Barberton, O.

Enkrat v začetku meseca junija bo prvo sv. obhajilo. Sedaj otroke pripravljajo za prvo spoved. Na nedeljo, 27. maja popoldan, bo prvi piknik, priredi ga Altarno društvo. Ta piknik bo na novem prostoru in sicer na West Horizon Ave. Slovenci še niso imeli tam dosedaj svojih piknikov, imelo so jih pa druge narodnosti, zato je tudi malokaterim Slovincem znan tisti prostor. Tam je vse pripravljeno za ples in streha v slučaju dežja. Kdor more, je uljudno vabljen na naš prvi piknik letos. — Iz obiska iz starega kraja je prišla nazaj Mrs. Frank K. Smole. Prišla je tudi iz domovine iz Dolenje vasi pri Cerknici tukaj rojena Miss Frances Opeka, k svojim sorodnikom. Želim, da bi se ji dopadlo tukaj med nami. Po svojo družino bo šel v stari kraj Mr. Frank Troha, odšli so na obisk domov. Čez nekaj tednov pridejo vsi skupaj nazaj v Ameriko. — V Williams River, W. Va., sta odšla Mr. in Mrs. Anton Ošaben za boljšim zaslužkom. Čez nekaj časa bosta prišla zopet nazaj. Dobro srečo do povratka. — Umrla

je Mrs. Rose Laurich, stara 32 let; zapustila je pet še malih otročičev, kateri so sedaj pri stari materi Mrs. M. Grimsich. Otročički se bojijo, da jih bodo dali v sirotišnico in prosijo staro mamico, da jih ne bi dali proč. Res, težko je za vse. Družini in sorodnikom naše iskreno sožalje! Še vedno je dosti ljudi bolnih. Bog daj kmalu zdravja vsem!

Mrs. A. J. Okolish.

SPOMINI NA NOVO MAŠO.

Canonsburg, Pa.

Cenjeni g. urednik:—Prosim za malo prostora v kolonah Amer. Slovenca. Že par let nazaj nam je znano, da se slovenska naselbina v Bridgeportu, O., pripravlja na redko slavnost in sicer na novo mašo, ki jo bo daroval sin slovenskih staršev Rev. Benedikt Hoge, O.F.M. Pred par tedni sem čital v naših listih, da bodo dve novi maši: ena v Bridgeportu, O., in ena v Cleveland, O. Takoj sem se odločil, da se gotovo udeležim te redke slavnosti v Bridgeportu, O., v nedeljo, 6. maja. Ko smo se poslavljali iz naše naselbine proti Bridgeportu, O., so nas pozdravljali prvi solnčni žarki vzhajajočega solca in nam naznanjali, da bo danes vesel dan ne samo za bridgeportsko naselbino, pač pa tudi za vnanje goste. Po eno uro in 20 minut avtomobilsko vožnje smo dospeli v prijazno slovensko naselbino Bridgeport. Ker sem bil sopotnik družine Mr. Turk, smo se prvo ustavili pri njih sorodnikih, pri družini Mr. Ludvik Hoge, ki je brat novomašnika. Lepo se jim zahvalim za prijazen sprejem in postrežbo. Ker mi je ostajalo še nekaj časa, predno smo šli v cerkev k novi maši, sem se oglašil tudi pri rojaku Mr. Mike Kočevanju, mojemu starem znanцу. Ob določenem času smo se podali v malo pa lično okrašeno cerkev sv. Antona Pad.

Slovesnost nove maše se je pričela ob pol 11. Veličasten je bil vhod novomašnika v cerkev v spremstvu častite duhovščine, šolske mladine in katoliških društev. Slavnostno pridigo je imel Father J. J. Oman. Po končanem sv. opravilu smo se na povabilo podali v šolsko dvorano, kjer je bil že pripravljen banket. Tu smo tudi slišali več odličnih govornikov, ko so častitali novomašniku.

Ta pomenljiv dan, ob 3. uri popoldne, je imel novomašnik pete litanije z blagoslovom, ob 6. zvečer smo bili zopet povabljeni v društveno dvorano na večerjo. Tudi tukaj smo slišali razne govornike. Slavnostni program je bil skoro zaključen, ko smo se podali proti domu. V imenu vseh mojih sopotnikov se vam prav lepo zahvalim za prijazen sprejem in postrežbo za časa našega bivanja med vami. Dan 6. maja pa nam bo ostal v trajnem spominu.

Čislani družini Mr. Hoge ponovno izrekam moje častitke, gospodu novomašniku pa mnogo uspeha v vinogradu Gospodovem!

Ako bi hotel vse natanko opisati, bi porabil celo stran lista, upam, da bo kdo drugi bolj obširno poročal.

Pozdravljam vse cenjene čitatelje tega vrlega lista A. S. I
Anton Tomšič,
P. O. Box 94, Strabane, Pa.

Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povej to svojim prijateljem in znancom in priporoči jim ga, da si ga naročijo!

Dobro meso — Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše svinje, kakor tudi prekajano meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narjene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenosti!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK
V CHICAGO

1814 South Throop Street

Chicago, Illinois

Se priporoča Slovincem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na razpolago. — Avtomobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Odpriti, možato lepi obraz, ki ga je videl na sliki, pa se mu je globoko vtisnil v spomin in v srce, vedno je mislil nanj. In tudi to je sklenil, da bo na vsak način rešil skrivnost, ki jo je skrivala nerazumljiva drobna knjiga.

Tiste dni pa je imel drug važen posel. Zmanjkalo mu je pušice, potreboval jih je za lov in pripravil se je za na pot v naselbi- no črncev, da si poskrbi novih.

Rano drugega jutra je odšel, naglo je po- toval in popoldan je bil že na robu planote. Spet se je skrivil v visoko drevo trdo ob vaš- kem plotu. Ženske so delale na polju, možje so kakor prvokrat lenarili po senci in pod drevesom se je spet kuhala vrela smola, strup za pušice.

Cele ure je ležal skrit v vejevju in čakal na priložnost, da bi neopažen smuknil na tla in si nabral streljiva, ki je postajala zanj živ- ljenska potreba.

Pač nič se ni pripetilo, kar bi zvalo črnce iz vasi. Dan je lezel proti večeru in še vedno je čepel Trzan v skrivališču.

Žene so prihajale s polja, lovci so se vr- nili iz gozda, zaprli so vrata v plotu in polo- žili zapah. Ognji so vzplamteli, črnci so si pripravljali večerjo. Mrak je legel na džun- glo.

Tedaj so zadoneli glasni kriki sem od dru- ge strani planote.

Trzan je dvignil glavo. Zapozneli lovci so se vračali, iz severa so prihajali. Nekoga so peljali ujetega seboj, ni se dobro videlo, ali je človek ali žival.

Vas je planila po koncu. Žene so zapustile svoje lonce, ki so v njih kuhale duro za ve- čerjo, možje so skočili z ležišč, vse je hitelo k vratom.

Odrinili so zapahi in se usuli ven, prišlecem naproti. Divji krvoločni kriki so zagnali — ujetnik je bil človek.

Vlekli so ga v vas, žene in otroci so se ga lotili s kamenjem in s palicami in Trzan se je čudil kruti divjosti bitij, ki so bila njego- vega lastnega rodu.

Dolga leta je preživel v džungli. Poznal jo je, poznal je njene prebivalce, njene obi- čaje in postave.

Pa nikdar še ni videl, da bi bila žival mu- čila svoj plen —

Krškak, Tublat in drugi njegovi tovariši so bili krvoločni, divji, — pa z enim samim za- mahom svoje strašne pesti so ubili svojo žr- tev, Sabora, levinja, je v skoku zgrabila plen in ga na mestu ubila, ali pa si ga je nesla v varno zavetje in ga tam usmrtila, mučila ga pa ni.

Žival ne muči svojih žrtev, postava džun- gle ji to prepoveduje. Nagla, usmiljena smrt, — tako zapoveduje.

Trzan je iz svojih knjig le malokaj zvedel o življenju in o navadah ljudi. Kolikor pa je dotedaj vedel o svojem plemenu, a ga je ze- lo razdrazilo.

Ko je sledil Kulongi skoz džunglo, je bil prepričan, da pride do velikega "mesta", kjer bo videl "hiše", visake ko drevesa in v dolgih vrstah bodo stale, kakor jih je videl naslikane v knjigah; čudne stavbe, "ladje", je mislil da bo videl, ki plavajo po vodi, dru- ge spet, "železniške vozove", ki se vozijo na kolesih in oblaki črnega dima se valijo iz de- bla, ki moli skozi njihovo streho, in ljudje da bodo hodili po ulicah in opravljali čudne, ne- znane reči. In knjige da bo videl in še mnogo drugega.

Pa vsega tega ni našel —

Našel je borno, neznatno vas in "hiše" v njej še tako prostorene niso bile kakor nje- gova kočica zunaj na obrežju —

In videl je, da so ti ljudje hudobnejši nego njegovi živalski tovariši, da so krvoločnejši nego njegovi živalski tovariši, da so krvoloč- nejši nego Sabora, levinja, ali pa Šita, leo- pard.

V Trzanovi duši je ginevalo spoštovanje do lastnega plemena —

Črnci so vlekli ujetnika h kolu sredi vasi, prav pred Mbongovo kočico. Tam so ga prive- zali ter začeli divji ples krog njega, vihteli nože, mahali s sulicami, kričali in vriskali. Vsak hip je pričakoval Trzan, da planejo nanj in ga živega pojedjo. Živali niso žrle svojih žrtev živih, prej so jih ubile —

Huje in huje je divjal ples, vedno ožji je bil krog, ki je obdajal ubogega ujetnika. Su- lica je priletela odnekod in se zabodla ujet- niku v roko.

Sedaj začnejo, je zasodil Trzan. Imenitna misel mu je šinila v glavo.

Trzan ni bil krvoloč. Ubil je žival, kadar je potreboval hrano in kadar je branil svoje življenje. Taka je bila postava džungle. Tile črnci, ljudje so bili kakor on sam, pa so se pripravljali, da počasi umorijo svojega ujet- nika, da ga mučijo do smrti.

Gnev mu je polnil dušo. Hujši so bili ko ži- val —! In jezen je bil. V džungli vladajo že- lezne postave in te so prepovedovale muče- nje.

Čutil je, da ni prav, kar počenjajo tile ljudje. Ujezilo ga je, prekrizal jim bo njho- ve načrte —

Pa še nekaj drugega se je zgenilo v njego- vem srcu.

Ujetnik je bil človek njegovega plemena in rodu. Zasmill se mu je.

Seveda se Trzan še ni zavedal tega svojega novega čustva. Pri živalih čustev ni našel, ker jih nimajo. Zavedal se je le, da je ujet- nik človek, njegovega rodu in naj si je bilo kakorkoli, rešil ga bo. Tako je zahteval nje- gov notranji glas.

Tema se je med tem storila. Meseca ni bi- lo, le številni ognji so osvetljevali divjaški prizor.

Gibčno je skočil na tla.

Ulice med kočami so bile prazne, vsa vas je bila zbrana krog ujetnika. Splazil se je bliže.

Za kočico, ki je bila komaj par korakov od- daljena od ujetnika in divjaške družbe, tam je obstal. Ujetnik je bil s hrbtom obrnjen proti njemu, roke je imel privezane zadaj h kolu.

Čisto ozek je bil krog podivjanih črncev. Sulice so se dvigale, noži so grozili, krvoloč- nost je prikipevala do roba —

In tedaj je zarjovel izzivajoči, grozni boj- ni kriki gorile, trdo za hrbtom divji drhali, kriki od njega zadržati džungla in umolkne, ki se ga ustraši celo pogumna Sabora, levinja, in tudi slon Tantor se rajši pobere s poti, ko pa da bi se srečal z groznim, strašnim nas- protnikom —

Kakor okamenel je obstal zbor divjakov. Kri jim je zledenela od groze in strahu, grob- ni molk jih je objel.

Poznali so kriki. Poznali so strašno žival, ki se napoveduje s takim bojnim krikom. Vede- li so, da pomeni smrt —

Gorila na vasi —! Komaj par korakov za njim —!

Oči so buljile v noč, zdaj pa zdaj so priča- kovali da se bo prikazala iz temne sence koč strahovita, orjaška pošast, "divji mož" —

Nekdo je kriknil. Menda se je zgenila sen- ca v svitu plapolajočega ognja.

(Dalje prih.)

Deset letnica društva sv. Križ

JAVNA ZAHVALA.

Vu ime društva Sv. Križ s tem pismom zahvalju- jemo vsem, ki so nam pripomogli, da je proslava de- setletnice našega društva tak lepo izšla dneva 6. maja 1928. Zahvaljujemo pevskeemu društvu "Je- zero" in učitelji Mr. I. Račiču in našim igralcem, za- tem vsem društvom: dr. "Bratstvo", dr. "Presveto Trojstvo", dr. "Prekmurskih in vogerskih Sloven- cev", dr. "Sv. Martina", dr. "Sv. Ane" i dr. "Sv. Iva- na Krstitela". Zahvaljujemo velč. Bojanici, kateri su nam spejali sv. mešu i popoldne držali govor. Za- hvaljujemo vsem prijateljem in znancem, šteri so nas na ta dan pohodili.

Društvo sv. Križ:

S. Jakšič, predsednik.

S. Hozian, tajnik, 2029 Coulter St.

It's a Million-to-One You're in Love

ZOPET NOVE PLOŠČE!

Vsem našim odjemalcem naznanjamo, da smo dobili zopet štiri lepe nove slovenske plošče, katere si bo gotovo hotel naro- čiti vsak.

80481 Seničica — Dolg fant 75

To ploščo je izdelal znani Deitchmanov orkester iz Jo- lieta. Kdor je čul "France Polko" ali "Jolietko Slovenko", bo gotovo hotel imeti tudi "Seničico".

80482 Nocoj je luštna noč — Njega ni 75

80526 Ribniška — Naš maček 75

Te pesmi so zapeli naši popularni pevci "Adrije". Kako lepo ubrano zapojejo te naše krasne narodne pesmi, aranžirane na poseben način, ki je fin in umeten, obenem pa preprost in domač, kakor pesmi same. Pa kaj bomo govorili, kdor je čul pevce "Adrije" na "Ženitovanju", "V krčmi", "Romanju", "Amerikanec v starem kraju", bo kar hitro naročil še te dve plošči.

80527 Na Dolenjskem, valček.

Kadar so godci veseli, valček 75

Tu je pa zopet naša Račič-Fojsova godba. Pa to nista na- vadna plesna valčka, katera so to pot zaigrali. Plesna valčka sta seveda, toda, da jih čujete! Same pristne narodne pesmi, katere ljubi in živi vsakdo rad. Človeka kar vzdigne, da bi plesal in pel, ko posluša te krasne melodije, melodije našega slovenskega srca. Brez te plošče pač ne sme biti nobena slo- venska hiša. Račič-Fojsova godba igra spremljavo tudi na plo- ščah pevcev Adrije. Izdelali so tudi:

79433 Nagajlva Mazurka — Cokljariji — Šmarjanka 75

79484 Vesela Gorenjka. — Korajža velja, polka 75

Druge novejšje slovenske plošče:

68923 Ženitovanje, 1. del. — 2. del, 12 inčev \$1.25

68924 Romanje k Materi Božji, 1. del. — 2. del, 12 inčev \$1.25

80331 Izgubljena pesem — Jolietka Slovenka 75

Amerikanec se poslavlja od rojstnega kraja 75

V krčmi, 1. del. — 2. del 75

Amerikanec na obisku v stari domovini. 75

80334 Gozdni zvok — France polka 75

80183 Oj ta zakonski stan — Nova stara pesem, smešni prizor s petjem 75

80184 Radi kotla v keho — Ravbar na gauge smešni prizor s petjem 75

ZA MESEC MAJNIK BI PRIPOROČALI

SLEDEČE PLOŠČE:

68924 Romanje k Materi Božji \$1.25

19981 Hail, Queen of Heaven — Mother Dear, orglje in petje 75

21216 Ave Maria — The Rosary, orglje 75

78913 Ave Maria — O salutaris, Tamtum ergo, petje in orglje 75

Vse nove plošče so izdelane po novem ortofoničnem pro- cesu in igrajo najboljšje na ortofoničnih Viktrolah. Vsi, kateri nimate ortofonične Viktrole, pojdite h kakemu prijatelju, ki jo ima in slišite razliko. Prostori "Amer. Slovenca" so odprti vsak dan, in vsak torek in soboto zvečer do 9. ure. Kateri imate pri- liko, pridite in slišite nove slovenske plošče in ortofonične Vik- trole. Ako mislite stare gramofone zamenjati za nove, vpra- šajte nas za pogoje.

Važno! - Z vsakim naročilom pošljite potrebno svoto. Pri naročilu od 5 plošč ali več, plačamo poš- tino mi. Ako je pa naročilo manj, kakor 5 plošč, potem pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštnino.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

New Victor RECORDS

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Ali bo omika sledila?

Omika je navezana tudi na neke zunanosti, kakršne so prišle med omikanci v navado. Zunanosti same pa tudi ne tvorijo nobene prave omike. Omika mora biti v srcu, zuna- nosti bodo sledile.

Kak Zamorec še ni omikan, ako si posadi na glavo cilin- der, obuje rdeče čevlje, ima svilen kravato in se postavlja kakor kak kralj, dasi ima mor- da razklane hlače.

Najfineje je lahko omikan, če je tudi v rasu in prtu, hodi v pokrpanih čevljih, nima hiše, živi od koruze, ne pohaja v nobena gledališča. Fina obleka, čedno stanovanje, snažnost, obisk gledališča, kavarn ... se navadno smatrajo za zname- nja neke omike, ampak ni tre- ba, da bi morala omika sledi- ti.

Kot velikansko pridobitev za nižje sloje se bobna v svet dejstvo, da so novi gospodarji v Rusiji omogočili tudi pripro- stemu delavcu obisk gledališč. Kako dolgo bo to šlo, ne vem, posebno ako država nosi stroš- ke. Ampak, ali je z obiskom prišla tudi vsaj le zunanja o- mika? Težko; o notranji niti govora ne more biti.

V knjigi Newmana "Seeing Russia" čitam: "Pristostvoval sem opernim in baletnim pred- stavam v veličastni Operi, in videl sem "uncouth and illite- rate folk" — recimo nižje slo- je, — ki so sedeli v finih ložah, "uplifted" — razgreti po upri- zori, a očitno so se veliko bolj zanimali za svojo sloven- jo — umazano in unkempt — o- korno zunanost, in še bolj so se brigali za pečene peške solnčnih rož, ki so jih luščili in jedli. Luščine so potem kratko- malo iz ust popihali na prepro- ge."

Za enkrat se gotovim kro- gom kar sline cedijo, ko slišijo, da taki sedijo v ložah ruskih gledališč, ali se bo pa za pravo izobrazbo res kaj pridobilo, ta- ke misli jih ne mučijo. Otroci (proles) živijo za danes, ako jutri ni, se derejo na vsa usta.

Socialna misel v Ameriki.

Navidezno so amerikske socialne razmere dobre. Ko bi se odprla meja, bi prišli mili- joni sem iz vseh krajev sveta. Pa ni vse zlato, kar se svet. Bogati smo, to je vse. Bolj važno pa je, kje je to bogastvo, in kako se porablja, in to je vsaj del socialnega vprašanja. O tem pa je zelo malo kake sledi. Če se nenadno pokaže v social- nem življenju nevaren tolmun, ga premostimo z besedo "pros- perity — gre dobro", pa je mir. Ampak vrtnec v socialni zida- vi postane pogostoma le malo nevaren. Milijoni, ki so brez dela in zasluzka, so čudna ilu- stracija, da "gre dobro". Ko

postane vrtnec malo nevaren, se merodajni krogi malo zga- nejo, naredijo kako statistiko, stranka pozabavlja čez stran- ko ... in zopet mirna Bosna.

Kako dolgo bo Bosna mirna, je zelo dvomljivo. Za socialna zla, kakršne je dejstvo, da kar milijoni ne dobijo dela, se mo- ra v pravem času poskrbeti s socialnimi napravami.

Če imamo v Ameriki dosti sirovin, obilno delavcev, ki bi te sirovine z delom izpremenili v proizvode, in je obilno kro- gov, kateri take obrtne proiz- vode potrebujejo in bi si jih na- bavili, pa ležijo sirovine brez porabe, in delavec počiva, po- tem je to znamenje, da manj- ka prave socialne misli, ki bi v pravem času poskrbela, da do- takih socialnih nedostatkov ne pride. Od take preventivne so- cialne misli smo v Ameriki še daleč proč.

IZUMITELJI NA RUSKEM.

Rusi so se odlikovali že v caristični dobi po svoji nadar- jenosti za tehnične izume. Ta nadarjenost tudi pod sovjets- kim režimom ni preminula, spremenjene razmere jo celo pospešujejo. Zelo zanimivo je dejstvo, da se pojavljajo v rde- čem carstvu z novimi izumi mladi ljudje z delavskega slo- ja, samouki, ki se bavijo s teh- ničnimi problemi v svojih pro- stih urah poleg običajnega de- la. V zadnjem času poročajo sovjetski listi o dveh takšnih talentiranih izumiteljih. Prvi, 18 letni Mihael Kurnjevič iz Moskve je izumil rešilni pas, ki prekaša vse dosedanje. Tvo- ri ga ozka, nepropustna guma- sta cev, ki nosi na enem koncu majhno posodo s različnimi ke- mikalijski. Čim pride ta po- soda v dotik z vodo, se spre- menijo kemikalije v lahek plin, ki napihne cev tako, da lahko drži človeško telo na površni vode. Drugi izumitelj, 19 letni železniški delavec Aleksej Bondorovski iz Kijeva, je iz- našel razborit način za razde- litev pare v parnih strojih. Strojovnjaki izjavljajo, da predstavlja njegov izum cel preobrat v tehniki strojev.

Potres v Litiji.

21. aprila ob 2:53 popoldne je prebivalstvo Litije čutilo precej močan potres, ki ga je spremljalo lahko podzemsko bobnenje. Potres je trajal štiri sekunde. Prebivalstvo je pre- plašeno bežalo iz stanovanj — Tudi iz predilnice so delavci bežali, enako tudi šolska deca iz šole. Razburjenje dolgo ni poleglo, ker se je vse balo, da se bodo potresni sunki ponovili.

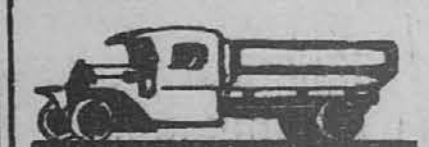
KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

A. F. WARHANK

zanesljivi lekarnar — zalo- ga fotografičnih potrebščin. 2158 West 22nd Street vogal Leavitt cestl CHICAGO, ILL.

Vsaki čas in minuto dobite nas na telefon. FRANK E. PALACZ, pogrebnik. LOUIS J. ZEFRAK, pomočnik. 1916 W. 22nd Street Phone: Canal 1267, Stanovanjski Rockwell 4882 in 8/40.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za na- ročila za prevoz — drva in preva- žanje pohištva ob času selitva.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 6221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Naložite pri nas,

kjer so že trije rodovi po tei banki prišli do neodvisnosti.

Kaspar American State Bank

1900 Blue Island Ave.

Chicago, Ill.

Sigurna banka za naložiti vaš denar.

OTTO KASPAR, predsednik

Obrnite se na nas, če boste potovali v Jugoslavijo